

10. september 2008
Doc. 3469558
Sag. 3382690

PLEJEPLAN FOR AREALER VED "VRAGET" Odsherred Kommune

Indledning og baggrund

"Vraget" ligger ud til Sejerø Bugt, lige nord for Sanddobberne. Det er et kommunalt ejet areal, som indeholder badestrand, parkeringsplads, klitter, kystlagune, hede og overdrev.

"Vraget" er en del af Natura 2000 området i Sejerø Bugt. Det indeholder EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 94, Ramsarområde nr. 18 og Habitatområde nr. 135. På flere lokaliteter tager udpegningen af habitatområdet de kystarealer med, der indeholder naturtyper, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag I, herunder også på Vraget.

Udpegningen forpligtiger medlemslandene til at tage særligt hensyn til naturen. Det vil sige, at Odsherred Kommune i sin planlægning er nødt til at tage særligt hensyn til forvaltningen af naturen i de udpegede områder, specielt de naturtyper og arter, der danner grundlag for udpegningen, og som findes i området.

Kommunen har som lodsejer også pligt til at foretage en fremadrettet forvaltning og naturpleje i overensstemmelse med bestemmelserne herom i Natura 2000-planen. Denne plan forventes offentliggjort af Roskilde Miljøcenter sidst i 2008.

Området er den vestlige del af fredningen: "Del af Vejrhøjbu, Bjergene og Vejrhøj", Fredningsnævnet for Vestsjællands Amt, 27. september 2006, F99/01. Fredningens formål er blandt andet at sikre, forbedre og genoprette de biologiske værdier og åbne mulighed for en målrettet pleje af de eksisterende naturtyper. Et andet formål er at sikre og forbedre offentlighedens adgang.

Fredningen respekterer udpegningen af arealer som internationalt naturbeskyttelsesområde, jf. naturbeskyttelsesloven §§ 36 stk. 3 og 50 stk. 1 og 2. Fredningsnævnets kendelse er påklaget til Naturklagenævnet, som endnu ikke har afgjort sagen.

Kommunerne har efter kommunalreformen d. 1. januar 2007 overtaget ansvaret for administrationen for store dele af lovgivningen, der gælder for det åbne land, herunder naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven, planloven etc.

Odsherred Kommune udarbejder som plejemyndighed denne plejeplan, der skal godkendes af fredningsnævnet.

Formål

Plejeprojektet ved Vraget supplerer et lignende EU-plejeprojekt på Korevlerne. Områderne minder en del om hinanden med hede, strandoverdrev, strandenge og laguner.

Projektets formål er at bevare og forbedre hede, overdrevs- og strandengsnaturtyperne, og opnå såkaldt "gunstig bevaringsstatus", dels for "udpegningsgrundlaget" for natura 2000, og dels for den øvrige flora og fauna.

Plejen vil ske ved rydning af træer og buske, specielt rynket rose, og afgræsning. I et længere perspektiv ville det være hensigtsmæssigt og af stor naturværdi, at knytte de kommunale hegninger til det af Skov- og Naturstyrelsen ejede areal syd herfor. Her foregår der allerede afgræsning, se bilag 1.

Ved hegning for de græssende dyr tages skyldigt hensyn til almenhedens mulighed for at færdes i området.

Denne plejeplan er direkte forbundet med forvaltningen af Natura 2000 området. Derfor skal der ikke foretages en egentlig konsekvensvurdering af projektet. Normalt skal planer og projekter i Natura 2000 områder konsekvensvurderes, hvis de kan påvirke beskyttelsesinteresserne, jf. BEK nr. 408, 01/05/2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Se: <http://www.blst.dk/Natura2000/>

Eksisterende forhold

Status

Hele området plus de omkringliggende arealer er landzone, fredet og ligger i et regionalt beskyttelsesområde. Hele området ligger inden for strandbeskyttelseslinien.

Kun Areal 1 i Bilag 1 er ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser i § 3, men vil formodentligt efter rydning og afgræsning ”vokse sig ind i § 3”.

Arealerne omfatter matr. nr. 34 a, 34 f, 35 b og 36 d, Bjergene, Fårevejle og er ejet af Odsherred Kommune.

Naturindhold

Vraget består mest af naturtyper, som danner grundlag for Natura 2000 udpegningen.

Det drejer sig om: 1150 *kystlaguner eller strandsøer, 1330 Strandenge, 2110 Forstrand og begyndende klitdannelser, 2120 Hvide klitter og vandremiler; 2130 *Stabile kystklitter med urteagtig vegetation, *Kystklitter med dværgbuskvegetation.

Generelt er store dele af området under voldsom tilgroning med buske og træer, det vil sige, at bevaringsstatus er truet.

Området er i plejøjemed delt op i mindre arealer, der svarer til de hegninger, der tænkes sat op i forbindelse med afgræsningen, se Bilag 1.

Areal 1

Arealet nord og nordvest for parkeringspladsen er på 2,6 ha med en hegnslinje på ca. 650 m. Arealet ligger op til parkeringsarealet. Arealet er under meget stærk tilgroning med rynket rose, fyr, pil og slåen, og der er stærkt behov for rydning. Der er tale om dels overdrev med klitdannelser, men også om en mere fugtig strandeng mod kysten. Klitterne kan mange steder slet ikke erkendes på grund af tilgroning.

Areal 2

Heden syd for parkeringspladsen er under tilgroning med fyr, birk, ene, slåen, revling og græsser. Arealet er på ca. 5,8 ha med en hegnslinje på ca. 1.100 m. Der er begrænsede rekreative hensyn, da der ikke færdes badegæster på dette areal.

Areal 3

Strandrevlen består af klit, strandeng og strandsump, arealet er på ca. 6 ha, og med en hegnslinje er på ca. 1.700 m. På klitarealet mellem lagunen og Sejerø Bugt er der i stort omfang begyndende vækst af rynket rose og fyr.

Arealet øst for lagunen, matr. nr. 35 a Bjergene, Fårevejle er under stærk tilgroning med rynket rose. Matriklen er fælleseje mellem 3 af de østfor liggende sommerhuse. Kommunen vil prøve at få en aftale i stand med lodsejerne om rydning for at begrænse indvandring og frøspredning.

I selve lagunen er rørskoven tillige ved at brede sig.

Et enkelt vandløb munder ud i den nordlige del af lagunen. Vandløbet kommer fra de østfor liggende bakkedrag, passerer under Vindekilde Strandvej og løber mod vest i rør i det nordlige skel af Areal 2 (matr. nr. 36 d og 35 b Bjergene, Fårevejle) inden det kort før udløb i lagunen løber frit, se Bilag 1. Vandløbet planlægges fritlagt gennem et kommunalt projekt.

Friluftsliv

Ud over de store naturværdier har Vraget også stor rekreativ betydning.

Den offentlige strand, Vraget, er en "Blå Flag" strand, der tiltrækker en stor mængde turister og lokale med (sol)badning for øje.

For at kunne modtage de mange gæster, er der ved indkørslen fra Vindekilde Strandvej oprettet en parkeringsplads. Ved parkeringspladsen er der indrettet en toiletbygning.

Publikum kan færdes over hele området, men bruger hovedsageligt de etablerede stier, både fordi det er mest bekvemt og fordi tilgroningen af specielt rynket rose og slåen er så fremskreden, at der ikke er andre muligheder. Det er ikke muligt at opholde sig længere inde i klitterne på grund af tilgroning.

Hen over lagunen er der tre gangbroer og resterne af en fjerde. Ved hjælp af gangbroerne er der mulighed for at styre offentlighedens færdsel i området.

Dragsholm Jagtforening har hidtil dyrket jagt på området. Det aktuelle område er ikke omfattet af jagtforbudet i fredningen. Der foreligger en jagtlejekontrakt mellem Dragsholm Jagtforening og den daværende Dragsholm Kommune, dateret 16. november 1995.

Forslag til handlinger

Rydning

Der vil blive foretaget en delvis rydning på de arealer, der værst tilgroet, det drejer sig hovedsagligt om bevoksninger på arealerne 1 og 1a.

Samtidigt vil der blive ryddet langs hegnslinierne.

Der indrettes tre indhegninger med låger mellem. Det bliver således nemmere at styre græsningstrykket i de enkelte fenner og på den måde opnå et passende pleje af de enkelte naturtyper hen over sæsonen.

Der skal være mulighed for supplerende rydninger, hvis dyrene ikke kan holde trit med tilvæksten

Afgræsning

Der skal udsættes robuste dyr, kreaturer og får, så der er mulighed for helårsgræsning, hvis vejret og vækstbetingelserne tillader det. Nogle af de dyr, der sættes ud, skulle gerne være individer, der har ”lært” at spise rynket rose. Erfaringen viser, at de andre dyr tager ved lære.

Ved at etablere 3 indhegninger bliver det lettere at regulere græsningstrykket i de forskellige naturtyper, uden at skulle hente dyrene hjem.

Ved at udvide afgræsningsperioden opnås, at tilvækst af buske og træer reduceres og at græs og urter på visse arealer græsses helt ned. Rosetplanter og andre lave urter får derved gode vækstbetingelser for blomstring og frøsætning. En følgevirkning af en sådan strategi er bl.a. et rigere insektliv.

Ved vinteroversvømmelse kan dyrene trække op i heden, Areal 2, eller tages hjem.

Hegning

Hegnslinien følger de linien, som er angivet på bilag 1 med de afvigelser, som topografien kræver. Den nordlige hegnslinie i Areal 2 kan blive ændret af hensyn til vandløbets kommende tracé.

Hegnet skal kunne holde både kreaturer og får inde.

I badesæsonen skal der ved hjælp af lågerne være mulighed for at flytte dyrene fra den ene hegning til den anden eller tage dem hjem.

I bade- og turistsæsonen vil Areal 3 for det meste være friholdt for dyr.

Sydligst i Areal 3 vil hegnet krydse vandet i lagunen.

Hegnet omkring Areal 3 vil i den sydøstlige ende blive placeret således, at der er mulighed for et kommende græsningssamarbejde med Skov- og Naturstyrelsen og den afgræsning, der sker på den indhegnede matr. nr. 1 df Dragsholm Hgd., Fårevejle.

Strøm til hegnet hentes fra toiletbygningen. Det samme gælder for drikkevand til dyrene.

Adgang for redningskøretøjer og ejer af dyrene vil kunne ske gennem de store låger.

Offentlighedens adgang

I badesæsonen skal de store låger, hvorigennem besøgende kan passere fra parkeringspladsen ud til stranden, holdes åbne. Der vil alene i efterårs-, vinter og forårmånederne være lukkede låger, men så kan skråstillede låger (selvlukkende) benyttes som adgang til hegningerne, hvor dyrene afgræsser arealet.

Lågerne vil blive placeret i forbindelse med de nuværende stier og broerne over lagunen.

Vandløb

Odsherred Kommune er ved at udarbejde et projekt om at fritlægge vandløbet, der løber i rør i det nordlige skel på matr. nr. 35 b og 36 d Bjergene, Fårevejle. Det skal ligeledes fritlægges øst for Vindekilde Strandvej op til en sø på matr. nr. 2 g Dragsholm Hgd., Fårevejle.

Vandløbet anlægges meandrerende umiddelbart op af den nuværende rørføring og forbindes med det allerede eksisterende udløb i lagunen.

Dette projekt vil blive behandlet særskilt og forelægges fredningsmyndighederne.

Vandet i søen på matr. nr. 2 g Dragsholm Hgd., Fårevejle har sandsynligvis været meget næringsbelastet på grund af mange ænder og gæs. Det kan helt eller delvist være årsagen til, at stranden, Sanddobberne, i 2007 mistede sin "Blå Flag-status". Ved at åbne vandløbet vil omsætningen af næringsstoffer øges. Den mindre tilførsel af næringsstof til lagunen kan bremse tilvæksten af rør.

Formidling

Der vil blive sat skilte op ved indgangene og på parkeringspladsen. Skiltene skal informere om naturpleje, fredning, naturtyper, flora og fauna.

Aktiviteter

Ordensregler

Arealerne ejes af kommunen og er fredede. Det foreslås, at der fortsat skal være adgang hele døgnet og være tilladt at færdes til fods, med kørestole, herunder el-kørestole, og trække cykler, barnevogne og lignende. I øvrigt skiltes med de generelle regler (hund i snor, ikke tilladt tobaksrygning, - erhvervsmæssig indsamling, - skræmme eller forulempe dyr, - handel, - telte, - støj, - metaldetektorer, - stærkt lys).

Færdsel

Der opfordres til hensyn til fugle mv. ved at undgå færdsel på engene i fuglenes yngletid.

Jagt

Den nuværende jagt udøves efter en jagtlejekontrakt fra 1995 mellem daværende Dragsholm Kommune og Dragsholm Jagtforening. Det foreslås, at jagten reguleres til et begrænset antal jægere på et begrænset antal datoer om efteråret. Desuden foreslås, at der kan afholdes op til 3 drivjagter efter ræv i januar-februar på hele det kommunale areal. Jagtdagene anføres på skiltningen på stedet. Derved forventes konflikter og forstyrrelse af fugleliv og græssende dyr at kunne minimeres. Såfremt dette mod forventning ikke kan lade sig gøre, revideres jagtbestemmelserne.

Fiskeri

Det foreslås, at al fiskeri i lagunen, også med ruse, net etc. forbydes, fordi færdsel i forbindelse med fiskeri kan forstyrre fuglene unødigt.

Sejlads i lagunen

Det foreslås, at sejlads i lagunen under enhver form forbydes helt af hensyn til fuglelivet og dyreholdet.

Badning

Det anbefales, at badning i lagunen frarådes af hensyn til fugleliv og dyrehold.

Lovmæssige / administrative bindinger

EU reglerne: EF-habitatdirektivet og bekendtgørelsen om administration af internationale naturbeskyttelsesområder

Danmark har indarbejdet EF-fuglebeskyttelses- og -habitatdirektiverne i en række love, herunder specielt miljømålsloven med tilhørende bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, og specielt naturbeskyttelseslovens § 19a til §19h. Ifølge bekendtgørelsen § 7 skal der ske en forudgående konsekvensvurdering af planer og projekter, som kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt. Det gælder dog ikke projekter som er direkte forbundet med eller nødvendige for Natura 2000 områdets forvaltning. Egentlig konsekvensvurdering er derfor ikke nødvendig.

Fredningen (naturbeskyttelseslovens kap. 6)

Fredningsprocessen for bla. a. arealerne ved Vraget er ved at være afsluttet. Fredningen er progressiv, idet den tager højde for de naturplejeinitiativer, der kan være nødvendige for at nå fredningens formål. Det nævnes specifikt i fredningen, at alle danske bestemmelser skal respektere Natura 2000 udpegningen og de initiativer, der skal tages for at opnå en gunstig bevaringsstatus.

<http://www.blst.dk/Naturbeskyttelse/Natuomraader/Fredning/Hvad+er+en+fredning.htm>

Pleje (naturbeskyttelseslovens § 52)

Denne plejeplan forelægges fredningsnævnet til godkendelse i medfør af bekendtgørelse nr. 1604 om pleje af fredede arealer, om tilsyn og om indberetninger § 1 stk. 1 og stk. 3. Desuden sendes planen til Miljøcenter Roskilde samt de klageberettigede organisationer efter naturbeskyttelsesloven og til sommerhusgrundejerforeninger som støder op til arealerne.

Planen er grundlaget for plejen og træder i stedet for dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3.

<http://www.blst.dk/Naturbeskyttelse/Naturomraader/Fredning/Hvem+fc3%b8lger+op+-+pleje+og+tilsyn.htm>

Strandbeskyttelse (naturbeskyttelseslovens § 15)

Strandbeskyttelseslinien er fastlagt i Vestsjælland i 2001 og tinglyst på ejendommene. Strandbeskyttelseslinien forbyder ændring af terræn og landskab langs kysterne og administreres i Odsherred af Miljøcenter Roskilde.

<http://www.blst.dk/Landskab/Beskyttelseslinjer/Strandbeskyttelseslinjen/>

Offentlig adgang (naturbeskyttelseslovens kap. 4)

Som udgangspunkt tillader fredningen offentlighedens adgang. Det forudsættes dog, at de almindelige regler overholdes, som fremgår af bekendtgørelse nr. 1314 om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen. Desuden forudsættes, at reglerne i naturbeskyttelseslovens §§ 22, 24, 27, 28 og 29 bringes -, eller kan bringes i anvendelse af hensyn til naturværdierne i Natura 2000 området.

Det skal dog være offentligheden tilladt at færdes i indhegningerne med græssende dyr. Men i medfør af § 29 anmodes miljøministeren om at forbyde sejlads og anden færdsel i lagunen.

Klage

Det er kommunens vurdering, at der ikke kræves dispensation til pleje gennem afgræsning af Vraget med tilhørende hegning og rydning, fangefold mv. som det er beskrevet i denne plan. For god ordens skyld gives der alligevel klagevejledning.

Der kan klages til Naturklagenævnet over forhold i denne plan, som kræver dispensation fra Naturbeskyttelsesloven.

Afgørelsen kan påklages til Naturklagenævnet¹ af

- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

En eventuel klage skal sendes skriftligt til kommunen inden 4 uger efter, at De har modtaget dette brev eller efter annoncering af planen. Kommunen skal have modtaget klagen senest kl. 15.30 (mandag-torsdag) eller 12.00 (fredag) på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges den til følgende hverdag².

¹ jf. naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1 og § 86.

² jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 1 og 2

Klagen sendes videre til Naturklagenævnet med kommunens bemærkninger. Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra Odsherred Kommune. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Er der klaget over afgørelsen, må den først udnyttes efter meddelelse fra Naturklagenævnet³. Retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt⁴.

Bilag

Kortbilag - flyfoto 2006 med indtegnede hegnslinier

Links

Liste for fuglebeskyttelsesområder (94):

http://www.blst.dk/Natura2000/Fuglebeskyttelse/Udpegningsgrundlag/Liste_90_113.htm#top

Udpegningsgrundlag for habitatområde (135)

http://www.blst.dk/Natura2000/Habitat/Udpegningsgrundlag/101_150.htm

Liste over Ramsar-områder (18)

<http://www.blst.dk/Natura2000/Ramsar/Ramsaromraader-liste/>

³ jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3

⁴ jf. naturbeskyttelseslovens § 88

Til orientering

Fredningsnævnet for Vestsjælland, anc@domstol.dk
Amphi Consult, lb@amphi.dk, nd@amphi.dk
Landsdelscenter Fyn, v/ annitasvendsen@mail.dk
Dragsholm Jagtforening, osh@get2net.dk
Miljøcenter Roskilde, Ny Østergade 7-11, 4000 Roskilde, post@ros.mim.dk
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, blst@blst.dk
Skov- og Naturstyrelsen, Vestsjælland, Mantzhøj, Ulkerupvej 1, 4500 Nykøbing Sj.
vestsjaelland@sns.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. dn@dn.dk
Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV. fr@friluftsradet.dk
Friluftsrådet v. Brian Jensen, Skaverupvej 20, Strandhusene, 4500 Nykøbing Sjælland,
ulla.robson@mail.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. natur@dof.dk
DOF Odsherred, odsherred@dof.dk
Kulturarvsstyrelsen, H.C. Andersens Boulevard 2, 1553 København post@kulturarv.dk
Odsherred Kulturhistoriske Museum, Annebjerg Stræde 1, 4500 Nykøbing Sjælland.
okm@annebjerggaard.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsted, post@sportsfiskerforbundet.dk
Fiskeriinspektoratet i Roskilde, Langebjergvænget 11, 4000 Roskilde ros@fd.dk
Danmarks Jægerforbund, Højnæsvej 56, 2610 Rødovre, post@jaegerne.dk
Dansk Botanisk Forening, Fredningsudvalget v. Per Hartvig, Gothersgade 130, 1123 København K.
nbu@snm.ku.dk
Dansk Kano og Kajak Forbund, Idrættens Hus, Brøndby Stadion, 2605 Brøndby. dkf@kano-kajak.dk
Dansk Forening for Rosport, Postboks 74, Skovalleen 38 A, 2880 Bagsværd. dffr@roning.dk
Dansk Fritidsfiskerforbund formanden@fritidsfiskerforbundet.dk
Jordbrugscommissionen for Region Sjælland. Statsforvaltningen Sjælland. Dronningensgade 30. 4800
Nykøbing F. Tlf. 7256 7600. sjaelland@statsforvaltning.dk
Vestsjællands Landboretudvalg, Landboretkontoret, Ingemannsvej 61, 4200 Slagelse, jl@adv-s.dk
Dansk Entomologisk Forening, EFU, c/o Zoologisk Museum, Universitetsparken 15, 2100 København Ø.
def@entoweb.dk
Flemming Bøttger, Nordhøjen 10, 4000 Roskilde
Asger Bruun Christensen, Egebjergvej 315, 4571 Grevinge
Curt Andersen, Hasselvej 11, 4540 Fårevejle
Niels Westh-Hansen, Rødkælkevej 12, 4300 Holbæk
Gitte Mindegaard Petersen, Skriverhusene 22, 2620 Albertslund
Hans Peter Hansen, Hvedstrupvej 24, 4000 Roskilde
Lone Søgaard, Klitvej 7, 4534 Hørve
Jytte Birgitte Wagner, Baunehøj Park 1 st,4, 3500 Værløse
Hermann Horst, Vindekilde strandvej 19,4540 Fårevejle
Merete Eldrup, C F Richsvej 58, 2000 Frederiksberg
Erik Otto, Vindekilde Strandvej 12, 4540 Fårevejle